

Стъпка 10

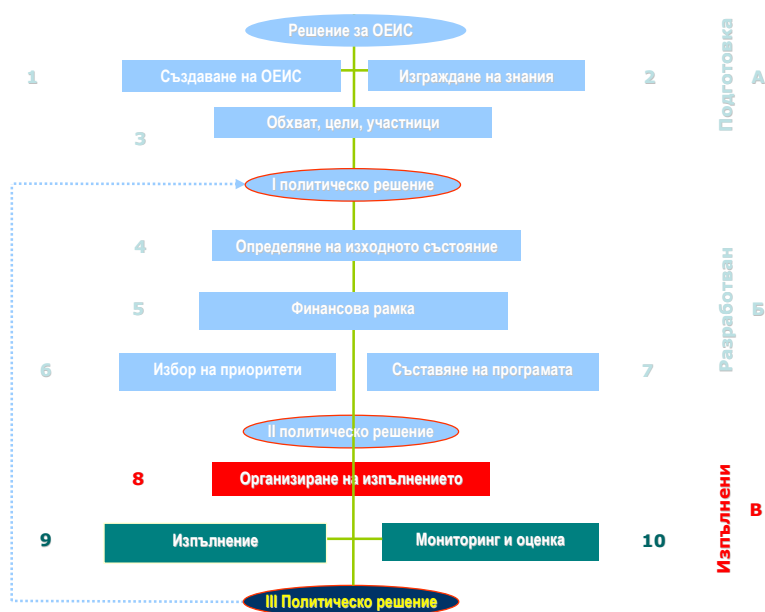
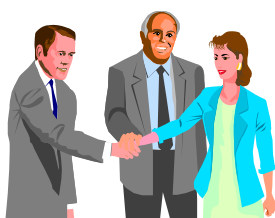
Мониторинг и оценка

Въведение

След приключване на работата по изпълнението на всеки отделен проект, както и след изтичане на срока за цялостно изпълнение на програмата, може да се направи количествена оценка на постигнатите резултати. Най-лесният начин е чрез сравняване на данните за:

(а) състоянието на обектите, в които са били изпълнени мерки, и на общината като цяло, преди и след изпълнението на програмата;

(б) общото количество на спестена енергия за целия период на изпълнение на програмата и предвижданията за определен бъдещ период чрез използване на данни от реални измервания и прогнози основаващи се на фактическите резултати от изпълнените мерки.

Сравнение с изходното състояние

Състоянието може да се определи чрез сравняване на изходното състояние на обектите/общината, установено при стартирането на проекта (Стъпка 4), прогнозните изчисления за очакваното състояние и реализираните икономии на енергия. Оценката на програмата трябва да включва и сравнение на постигнатите резултати за всяка от заложените количествени и качествени цели на програмата – облекчаване на бремето на енергийните разходи, намаляване на емисиите, подобряване на качеството на енергийните услуги и други показатели, които подлежат на установяване измерване.

Основните мерни единици за определяне на успеха на една общинска енергийна програма са:

- (а) постигане на предварително заложените цели;
- (б) създаване на условия за повторяемост на успешните проекти на територията на общината или в други общини;
- (в) степен на въздействие на програмата върху други сфери на планиране и развитие на общината.

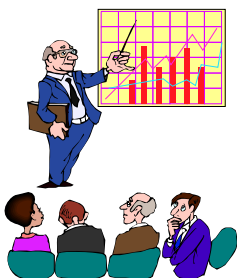
Изброените по-горе показатели за успеха на енергийната програма могат да бъдат наблюдавани в хода на изпълнението на програмата и/или след завършването ѝ. За тази цел трябва да се извършва достатъчно продължителен и добре организиран мониторинг. Тази стъпка е особено важна за гарантиране на устойчивостта на постигнатите резултати и избягването на грешки, в резултат на установените по време и след изпълнението на програмата пропуски и слабости.

Мониторинг: процедури

Мониторингът и оценката могат да обхващат различни етапи и аспекти на процеса на изпълнение на общинската енергийна програма. Обикновено тези дейности започват още с първите стъпки и продължават и след приключване на изпълнението на програмата.

Препоръчва се мониторингът и оценката да продължи и след изтичането на срока на програмата, за да може да се установи дълготрайното ѝ въздействие върху местната икономика, енергийния сектор, околната среда и поведението на хората.

Мониторинг на мониторинга и оценката

Мониторингът на управлението и изпълнението на общинската енергийна програма е от особено голямо значение. Той може да бъде организиран като вътрешна дейност (в рамките на общинската администрация) или външен надзор (чрез наемане на независима мониторингова фирма).

Когато акцентът на мониторинга е поставен върху управлението на изпълнението на общинската енергийна програма възлагането на изпълнението на тази дейност на външна фирма може да осигури по-голяма степен на обективност и прозрачност. Независимият мониторинг може да осигури и ценна обратна информация за ръководството на общината.

При всички случаи мониторингът и оценката на управлението и изпълнението на програмата трябва да се извършват на основата на предварително формулирани показатели, одобрени от общинската администрация.

Показатели за успех

Определянето на показателите за успех е изключително отговорна задача. Изброените по-долу показатели биха могли да ви помогнат при формулирането на показателите за вашата община:

- (а) постигане на предварително обявените качествени цели и задачи на програмата;
- (б) постигане на предварително обявените количествени цели и задачи на програмата;
- (в) създаване на условия за повторяемост на успешните практики в същата община и/или в други общини;
- (г) въздействие на изпълнението на програмата върху други, свързани с планирането и развитието, сектори на общината;
- (д) ефективност на управлението на програмата.

Показателите за успеха не трябва да бъдат многобройни, а ясни, измерими и лесни за отчитане и контрол.

Обратна връзка

Изпълнението на общинската енергийна програма е последната стъпка в процеса на общинското планиране, но не представлява край на дейностите. Тези дейности обикновено започват в самото начало на новия мандат на общинската администрация. Поуките от изпълнението са полезна основа за следващия цикъл на планиране, а докладът от мониторинга и оценката играе много важна роля в това отношение.

В повечето случаи докладът от мониторинга и оценката подлежи на политическо одобрение, което се извършва от Общинския съвет. Веднага след като политическото ръководство приема самата общинската енергийна програма, ефектът от нейното изпълнение също става обект на политическо решение. Това е третото политическо решение в процеса на общинското енергийно програмиране.

Трето политическо решение**Цел**

След изтичане на срока на изпълнение на програмата е необходимо да се отчетат резултатите, като се използват данните от извършения мониторинг на изпълнението. Както бе отбелязано, оценката на изпълнението се извършва чрез сравняване на постигнатите резултати с данните за изходното състояние и базисния сценарий. Освен обективните технически и икономически резултати е необходимо да бъдат отчетени и неподлежащите на количествена оценка резултати, както и косвените резултати.

В резултат на оценката могат да бъдат предложени промени в някои от целите и параметрите на програмата, както и промени в инструментите за тяхното изпълнение през следващия мандат. Това е предмет на третото политическо решение. Така че докладът за мониторинга и оценката и решението на Общинския съвет осигуряват ценна обратна връзка за следващия цикъл на процеса на планиране.

Основни елементи на третото политическо решение

Най-често третото политическо решение е свързано с:
(а) приемане на доклада за мониторинга и оценката за цялостното изпълнение на Общинската енергийна програма;

- (б) приемане на количествените и качествени резултати от изпълнението на програмата;
- (в) приемане на постигнатите резултати като основа за планиране на работата през следващия период;
- (г) приемане на препоръки за следващия мандат на общинската администрация (следващия цикъл в процеса на планирането).

Заклучения

С третото политическо решение се приемат резултатите от изпълнението на програмата на основание на доклада от мониторинга и на проведени допълнителни анкети, ако е необходимо.

Третият политически доклад дава оценка на изпълнението и на извлечените поуки и формулира препоръки за мултиплициране на установените в хода на изпълнението на програмата успешни практики през следващите планови периоди.

Третото политическо решение осигурява ценна обратна връзка за определяне на изходното състояние за следващия мандат на общинското ръководство и за определяне на целите и задачите за следващия планов период на общинското енергийно програмиране.

Мониторингът и оценката трябва да обхващат както управлението на програмата, така и нейното изпълнение.

Правилното възлагане на дейностите по мониторинга и оценката на външен изпълнител може да осигури обективна обратна информация за общинското ръководство с цел подобряване на изпълнението "в движение".

Предвидените за обект на мониторинга показатели на програмата трябва да бъдат подбрани внимателно и да бъдат одобрени от общинското ръководство преди да се пристъпи към изпълнението на програмата.

